

Vardas: Emilija
Pavardė: Antanaitienė
Amžius: 1936m. (76 m.).
Gyvenamoji vieta: Mikoliškis (Pasvalio r.)
Išsilavinimas: nebaigta 4-ta klasė.

Aš Emilija Žemavičiūtė Antanaitienė gimiau 1936 m. gruodžio 5 d. Mano šeimoje buvo 5 asmenys: tėtis Kazimieras (1904-1962 m.), mama Elžbieta (1905-1988 m.), brolis Jonas 1933 m. ir Mykolas 1949 m. Iki tremties gyvenome Puodžiūnų kaime Panevėžio rajone, tėvai ūkininkavo. Brolis Jonas ir aš lankėme Preikių kaimo mokyklėlę, aš mokiausi 3-ioje klasėje.

1949 m. prasideda trėmimai, mes išėjome iš namų. Mus vaikus priėmė kaimynai, mamą ir tėvą - giminės. Mama po dienos nutarė nueiti pažiūrėti į savo namus kas ten vyksta, ten ją sulaukė stribai (rus. naikintojai), reikalavo išduoti kur yra šeima. Mama pasakė, kad mes pas giminaite, nes žinojo, kad mūsų ten nėra, o stribai ten rado tėvo seserį ir ją suėmė. Mes su broliu stovėjom prie lango pas kaimynus ir žiūrėjome - kaip mamą sodiną į vežimą, o ji rankomis užsidengusi veidą verkė.

Kaimynai mus atitraukė nuo lango, kad nepastebėtų stribai. Kai išvežė mamą su teta, tėvas pasiėmė mane su Mykolu ir grįžome namo. Jonas namo negrižo, jis pasakė, kad į Sibirą nevažiuos. Bet 1951m. Jonui buvo lemtingi - jis žuvo po traktoriaus ratais. Jį palaidojo svetimi žmonės.

Po mėnesio suėmė ir mus: tėvą, Mykolą ir mane. Atvežė į Panevėžį, liepė lipti į vagonus, tada nuvežė į Šiaulius, kur 10 dienų gyvenome buvusiuose rusų belaisvių lageriuose. Ten praleidome ir Šv. Velykas. Iš ten vežė į Šiaulių geležinkelio stotį ir paliepė lipti į vagonus – prasidėjo ilga kelionė į Sibirą.

Vagonai buvo pilni žmonių, ant narų po narais (mediniai gultai), o vagonė ir skylė gamtiniams reikalams. Kelionė sunki ir ilga, turėjome utelių, baisi smarvė. Sustojome Tomske, ten visus varė į pirtį. Po mėnesio atvežė mus ir išlaipino Makarjėve prie Angaros upės, o iš ten išvežiojo į paskirtas vietas. Jaunus ir vienišus žmones laipino į baržas (krovininius laivus) kelionei į šiaurę, kitus į statybas, šachtas, kolūkius. Mums dar būnant Makarjėve pasklido žinia, kad atvežė dar lietuvių ir aš paėmusi brolių Mykolą už rankos nulėčiau pažiūrėti. Žiūriu - eina mama su teta, jas varė į tą baržą plukdyti į šiaurę, kaip vienišas. Mes pripuolėme prie jų, jos metė maišus, kuriuose buvo drabužių bei masto, ir čiupo mus į glėbį. Kareiviai stumia, liepia eiti. Mama

šaukia: - Šaukit, bet niekur neisiu be savo vaikų. Atlėkė tėvas, o rusiškai niekas nemoka, bet kartu buvo tremtinė Ana Audzevičienė, kuri mokėjo rusiškai, karininkai pakvietė leitenantą, po ilgų įkalbinėjimų, leido joms pasilikti su vaikais. Mūsų šeimą atvežė į Čeremchovo rajoną, Griševo paštą, gyvenvietė Kirzavod N2.

Tėvas dirbo kalviu, mama statybose. Aš ir Mykolas lankėme mokyklą, bet iš 4-tos klasės išėjau ir daugiau nesimokiau. 15-kos metų išėjau dirbti į vaikų darželį, o po 3-ėjų metų dirbau plytų fabrike, kuri pastatė tremtiniai lietuviai. Gyvenome barake, turėjome vieną kambarį. Pradžioje buvo po dvi šeimas kambarėlyje. Religines šventes švėsdavome visada paslapčiomis bei Nepriklausomybės dieną.

Vieną kartą per vasario 16-ąją vyrai su dainomis pražygiavo barakų koridoriais, ryte komendantas tardė visus: kas ir kodėl organizavo. Po Stalino mirties, kurią pranešė visi laikraščiai ir radijas, aplankė kunigas iš Lietuvos. Ėjome atlikti išpažintį, priėmėme komuniją. Vaikai priėjo pirmąją komuniją.

1959 m. rugsėjo mėnesį grįžome į Lietuvą. Tik ne į savo namus, o į Jasiūnų kaimą pas močiutės seserį Anastasiją Garšvaitę. Aš dirbau Deglėnuose kolūkyje, fermoje prižiūrėjau karves.

1962 m. ištekėjau už Kęstučio Antanaičio, vaikų neturiu. Vyras mirė 1999 m. ir dabar viena gyvenu nuosavame name Mikoliškyje.